

Digitalna obradba signala – Zadaci za domaću zadaću Akademska školska godina 2014./2015.

Sveučilište u Zagrebu, Fakultet Elektrotehnike i računarstva, Zavod za elektroničke sustave i obradbu informacija

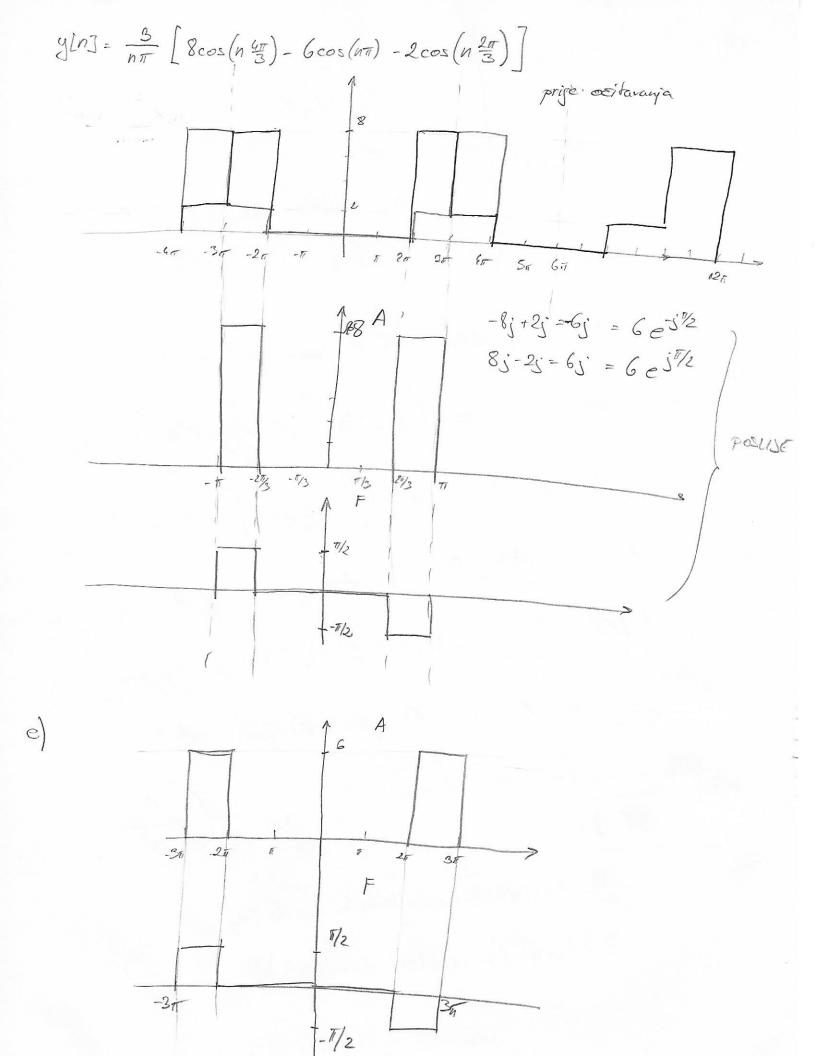
1. Signal y(t) ima CTFT transformaciju zadanu izrazom:

$$H(\Omega) = \begin{cases} -8j, & -4\pi \le \omega < -3\pi \\ -2j, & -3\pi \le \omega \le -2\pi \\ 2j, & 2\pi \le \omega \le 3\pi \\ 8j, & 3\pi < \omega \le 4\pi \\ 0, & ina\check{c}e. \end{cases}$$

- a) Kojom frekvencijom treba očitati zadani signal da ne dođe do preklapanja?
- b) Izračunajte izraz y(t) koji opisuje signal u vremenskoj domeni.
- c) Zadani signal očitajte frekvencijom 3 Hz.
- d) Skicirajte amplitudni i fazni spektar signala koji se dobiva nakon očitavanja.
- e) Skicirajte amplitudni i fazni spektar signala koji se dobiva idealnom interpolacijom očitanog signala.
- 2. Izračunajte vremenski diskretnu Fourierovu transformaciju (DTFT) signala $x[n] = cos(n\frac{\pi}{8})sin(n\frac{\pi}{8})\pi^{-n}\mu[n]$.
- **3.** Zadan je signal $x[n] = \{\underline{1}, -2, 3, -4, 5\}$ i h[n] = x[n]. Uzorci signala koji nisu zadani su jednaki nuli.
 - a) Izračunajte x[n] * h[n] u postupkom u vremenskoj domeni.
 - b) Izračunajte x[n] (5) h[n] korištenjem teorema o cirkularnoj konvoluciji.
 - c) Za koji N vrijedi $(x*h)[n] = (x \otimes h)[n], n = 0, 1, ..., N 1$? Objasnite!
 - d) Ukoliko linearnu konvoluciju x[n] * h[n] računamo metodom PREKLOPI-I-ZBROJI gdje ulazni signal x[n] dijelimo u blokove duljine 3 uzorka, nađite rezultat obradbe prvog bloka i naznačite koji dobiveni uzorci su konačni, a koji se preklapaju sa sljedećim blokom.
- 4. Vaš matični broj sastoji se od 10 znamenki. Neka se signal $x_1[n]$ sastoji od zadnjih 8 znameki vašeg matičnog broja, neka se signal $x_2[n]$ sastoji od prva četiri uzorka signala $x_1[n]$ te neka se signal $x_3[n]$ sastoji od poslijednja četiri uzorka signala $x_1[n]$. Primjerice, ako je vaš matični broj 0036431234 tada je $x_1[n] = \{\underline{3}, 6, 4, 3, 1, 2, 3, 4\}, x_2[n] = \{\underline{3}, 6, 4, 3\}, x_3[n] = \{\underline{1}, 2, 3, 4\}.$
 - a) Ukratko objasnite što su REDFFT i RE2FFT postupci.
 - b) Korištenjem REDFFT postupka izračunajte DFT $_8$ transformaciju signala $x_1[n]$ korištenjem jedne DFT $_4$ transformacije.
 - c) Korištenjem RE2FFT postupka izračunajte DFT4 transformacije signala $x_2[n]$ i $x_3[n]$.

- 5. Impulsni odziv vremenski diskretnog LTI sustava zadan je s $h[n] = \{-1, \underline{-2}, 2, 1\}.$
 - a) Odredite jednadžbu koja opisuje sustav u vremenskoj domeni. Radi li se o FIR ili IIR filtru?
 - b) Je li sustav kauzalan i na temelju čega to zaključujete?
 - c) Izračunajte prijenosnu funkciju sustava H(z) te odredite nule, polove i red sustava.
 - d) Izračunajte i nacrtajte amplitudno-frekvencijsku i fazno-frekvencijsku karakteristiku sustava.
 - e) Ima li sustav linearnu fazu? Kako ste to mogli zaključiti iz uzoraka impulsnog odziva?
 - f) Izračunajte grupno vrijeme kašnjenja sustava.

$$\frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} \frac{1}{\sqrt$$

$$(2) \times [n] = \cos\left(n\frac{\pi}{8}\right) \sin\left(n\frac{\pi}{8}\right) \pi^{-n} \mu[n] =$$

$$= \frac{1}{2} \left(\sin\left(n\frac{\pi}{8} - n\frac{\pi}{8}\right) + \sin\left(n\frac{\pi}{4}\right)\right) \cdot \left(\frac{1}{\pi}\right)^{n} \mu[n] =$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\pi}\right)^{n} \sin\left(n\frac{\pi}{4}\right) \mu[n] \quad 0 - \frac{1}{2} \frac{\frac{1}{\pi} e^{j\omega} \sin\left(\frac{\pi}{4}\right)}{e^{2j\omega} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) + \frac{1}{\pi^{2}}}$$

(3)
$$\chi[n] = \{1, -2, 3, -4, 5\} = h[n]$$

$$\begin{array}{l} \chi \left[h \right] \cdot \chi \left[h \right] = \left(w_{5}^{\circ} \cdot 2w_{5}^{h} + 3w_{5}^{2h} \cdot 4w_{5}^{3h} + 5w_{5}^{4h} \right) \left(w_{5}^{\circ} \cdot 2w_{5}^{h} + 3w_{5}^{2h} \cdot 4w_{5}^{3h} + 5w_{5}^{4h} \right) \\ = w_{5}^{\circ} \cdot 2w_{5}^{h} + 3w_{5}^{2h} \cdot 4w_{5}^{3h} + 5w_{5}^{4h} \cdot 2w_{5}^{h} + 4w_{5}^{2h} \cdot 6w_{5}^{3h} + 8w_{5}^{4h} \cdot 10w_{5}^{3h} + 3w_{5}^{2h} \cdot 6w_{5}^{3h} + 9w_{5}^{4h} \right) \\ = 12w_{5}^{sh} \cdot 15w_{5}^{6h} \cdot 4w_{5}^{3h} + 8w_{5}^{4h} \cdot 12w_{5}^{5h} + 16w_{5}^{6h} \cdot 20w_{5}^{3h} + 3w_{5}^{2h} \cdot 6w_{5}^{3h} + 9w_{5}^{4h} \\ + 15w_{5}^{6h} \cdot 20w_{5}^{2h} + 25w_{5}^{3h} = \\ = W_{5}^{\circ} \cdot 4w_{5}^{h} + 10w_{5}^{2h} \cdot 20w_{5}^{2h} + 3w_{5}^{4h} \cdot 44w_{5}^{5h} \cdot 46w_{5}^{6h} \cdot 40w_{5}^{3h} \cdot 20w_{5}^{3h} + 25w_{5}^{3h} \end{aligned}$$

N= Lx+Lh-1 zato sto je cirhularna honvolucija x ih

duljina duljina jednaha Z(x*h)[n+hN], a za ovahav N za
od x od h svahi h>0 je (x*h)[n+hN]=0

$$N=3 \Rightarrow x_{1}[n] = \{1,-2,3\} \\ x_{2}[n] = \{-4,5,0\} \\ \hline S-43-21 \\ \hline S-43-21 \\ \hline S-43-21 \\ \hline S-43-2-16 \\ \hline S-43-2-16$$

4 0036449369
$$\times_{1}[n] = \{3,6,4,4,9,3,6,9\}$$

Ly 4, predavanje $\times_{2}[n] = \{3,6,4,4\}$
 $\times_{3}[n] = \{9,3,6,9\}$

REZFFT-FFT drajo realnih nizova uz pomoc' jedne homplehone FFT

$$X(k) = \sum_{n=0}^{2N-1} x_1[n] W_{2N}^{nk} = \sum_{n=0}^{N-1} x_1[2n] W_{2N}^{2nk} + \sum_{n=0}^{N-1} x_1[2n+1] W_{2N}^{2n+1} = \sum_{n$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_{1}[2n] W_{2N}^{2nk} + W_{2N}^{k} \sum_{n=0}^{N-1} x_{1}[2n+1] W_{2N}^{2nk} = \left| W_{2N}^{2nk} - \frac{2^{2} \cdot 2n\pi k}{2N} - W_{N}^{nk} \right| =$$

$$= \underbrace{\sum_{n=0}^{N-1} y_1[n] w_n^{nk} + w_2^k \underbrace{\sum_{n=0}^{N-1} y_2[n] w_n^{nk}}}_{N} = \underbrace{X(k)} = \underbrace{X(k)} = \underbrace{X(k)} + \underbrace{W_2^k \underbrace{X(k)}}_{2N} + \underbrace{W_2^k \underbrace{X(k)}}_{2N}$$

$$Y_{1}(k) = 3W_{4}^{0} + 4W_{4}^{k} + 9W_{14}^{2k} + 6W_{14}^{2k}$$

$$= 3 + 4e^{\frac{1}{2}\frac{2\pi k}{4}} + 9e^{-\frac{1}{2}\frac{4\pi k}{4}} + 6e^{-\frac{1}{2}\frac{6\pi k}{4}}$$

$$Y_{2}(k) = 6 + 4e^{-\frac{1}{2}\frac{2\pi k}{4}} + 3e^{-\frac{1}{2}\frac{4\pi k}{4}} + 9e^{-\frac{1}{2}\frac{6\pi k}{4}}$$

$$Y_{2}(k) = 6 + 4e^{-\frac{1}{2}\frac{2\pi k}{4}} + 3e^{-\frac{1}{2}\frac{4\pi k}{4}} + 9e^{-\frac{1}{2}\frac{6\pi k}{4}}$$

$$X[0] = 22 + 22 \qquad = 44$$

$$X[1] = -6 + 2j + e^{-\frac{1}{2}\frac{\pi}{4}}(3 + 5j) = -6 + 4\sqrt{2} + j(2 + 2\sqrt{2})$$

$$X[2] = 2 + e^{-\frac{1}{2}\frac{\pi}{2}}(-4) \qquad = 2 + j4$$

$$\times [3] = -6 - 2j + e^{-j\frac{2\pi}{4}} (3 - 5j) = -6 - 4\sqrt{2} + j(-2 + \sqrt{2})$$

$$\times [4] = 22 + e^{-j\pi} (22) = 0$$

$$\times [5] = -6 + 2j + e^{-j\frac{5\pi}{4}} (3 + 5j) = -6 - 4\sqrt{2} + j(2 - \sqrt{2})$$

$$\times [6] = 2 + e^{-j\frac{6\pi}{4}} (-4) = 2 - j4$$

$$\times [7] = -6 - 2j + e^{-j\frac{7\pi}{4}} (3 - 5j) = -6 + 4\sqrt{2} - j(2 + \sqrt{2})$$

c)
$$X_2[n] = \{3,6,4,4\}$$

 $X_3[n] = \{9,3,6,9\}$

x3[n] = {9,3,6,9} { straramo novi hompleheni niz

$$2(h) = \sum_{n=0}^{N-1} \left[x_2[n] + j x_3[n] \right] e^{-j\frac{2\pi nk}{N}} = \sum_{n=0}^{N-1} \left[x_2[n] + j x_3[n] \right] \left[\cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) - j \sin\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) \right]$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_2[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \sin\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) - \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \sin\left(\frac{2\pi nk}{N}\right)$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right)$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right)$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right)$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right)$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right) + \sum_{n=0}^{N-1} x_3[n] \cos\left(\frac{2\pi nk}{N}\right)$$

(2) Im {2(h)}= Re { Y(h)}+ Im { X(h)}

(3) Re{2(N-h)} = Re{X(N-h)} - Im {Y(N-h)}

(4)
$$lm \{2(N-k)\} = Re\{Y(N-k)\} + lm\{X(N-k)\}$$

$$\begin{array}{l}
Y_{1}[0] = 3+4+9+6=22 \\
Y_{1}[1] = 3+4e^{-j\frac{\pi}{2}}+9e^{-j\frac{\pi}{4}}+6e^{-j\frac{2\pi}{2}}=-6+2i \\
Y_{2}[2] = 3+4e^{-j\frac{\pi}{4}}+9e^{-j\frac{2\pi}{4}}+6e^{-j\frac{2\pi}{2}}=2 \\
Y_{1}[3] = 3+4e^{-j\frac{2\pi}{4}}+9e^{-j\frac{3\pi}{4}}+6e^{-j\frac{2\pi}{2}}=6-2i \\
Y_{2}[0] = 6+4+3+9=22 \\
Y_{2}[1] = 6+4e^{-j\frac{\pi}{4}}+3e^{-j\frac{\pi}{4}}+9e^{-j\frac{3\pi}{2}}=3+5i \\
Y_{2}[2] = 6+4e^{-j\frac{2\pi}{4}}+3e^{-j\frac{2\pi}{4}}+9e^{-j\frac{3\pi}{2}}=-4 \\
Y_{2}[3] = 6+4e^{-j\frac{2\pi}{4}}+3e^{-j\frac{2\pi}{4}}+9e^{-j\frac{2\pi}{2}}=3-5i
\end{array}$$

$$Re \{Y(k)\} = \lim_{n \to \infty} \{X(k)\}$$

$$Re \{Y(k)\} = \{Re \{Z(k)\}\} + Re \{Z(N-k)\}\} \frac{1}{2}$$

$$Im \{X(k)\} = \{Im \{Z(k)\}\} - Im \{Z(N-k)\}\} \frac{1}{2}$$

$$Re \{Y(k)\}\} = \{Im \{Z(k)\}\} + Im \{Z(N-k)\}\} \frac{1}{2}$$

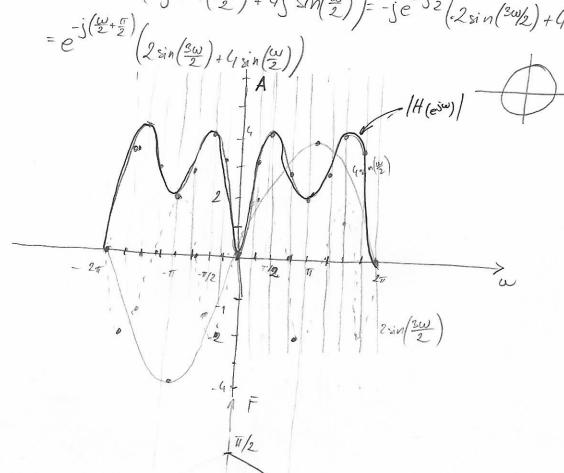
$$Re \{Y(k)\}\} = \{Im \{Z(N-k)\}\} - Re \{Z(k)\}\} \frac{1}{2}$$

$$Im \{Y(k)\}\} = \{Im \{Z(N-k)\}\} - Re \{Z(k)\}\} \frac{1}{2}$$

$$2(l) = \sum_{n=0}^{2} x_{n}[n] \cos(\frac{x_{n}}{x_{n}}) + \sum_{n=0}^{2} x_{n}[n] \sin(\frac{x_{n}}{x_{n}}) + \sum_{n=0}^{2} x_{n}[n] \cos(\frac{x_{n}}{x_{n}}) - \sum_{n=0}^{2} x_{n}[n] \sin(\frac{x_{n}}{x_{n}})]$$

$$2(0) = \frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \frac$$

- a) g[n] = -u[n+1] u[n] + 2.u[n-1] + u[n-2] => FIR jer ima honaini
- b) sustav nije hausalan jer u obzir uzima ulaz hoji se dogata prije n=0
- d) Amplituda => |H(ejw)|
 - $H(e^{j\omega}) = -e^{j\omega} 2 + 2e^{-j\omega} + e^{-j\omega} = e^{-j\omega} \left(-\frac{3\omega}{2} \frac{3\omega}{2} + 2e^{-j\omega} + e^{-j\omega} \right)$ $= -e^{-j\omega} \left(2 \frac{3\omega}{2} \frac{3\omega}{2} + 2e^{-j\omega} + e^{-j\omega} \right)$ $= -e^{-j\omega} \left(2 \frac{3\omega}{2} \frac{3\omega}{2} + 2e^{-j\omega} + e^{-j\omega} \right)$
 - $=-e^{-j\frac{\omega}{2}}\left(2j\sin\left(\frac{3\omega}{2}\right)+4j\sin\left(\frac{\omega}{2}\right)\right)=-je^{-j\frac{\omega}{2}}\left(2\sin\left(\frac{3\omega}{2}\right)+4\sin\left(\frac{\omega}{2}\right)\right)=$

$$7 = -\frac{\delta 4}{\delta \omega} = \frac{\delta 4}{\delta \omega} \left(\frac{\omega}{2} + \frac{\pi}{2} \right) = \frac{1}{2}$$